Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest zbiór Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 5 zr. 36 kr., na pocztamcie lwowskim 6 zr. 18 kr., na wszelkich innych pocztamtach 6 zr. 36 kr., mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

# GAZETA LWOWSKA.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się według tego, ile za zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek **Nro 128.** 30. października 1845.

## Przegląd artykułów.

*Wiadomości krajowe:* Ze Lwowa: Tarnopol wyniesiony do rzędu miast królewskich. — Składki dla włościan galicyjskich przez powódź zniszczonych. — Królestwo Lombardzko-weneckie: Cesarz rossyjski wraz z Cesarzową w Medyjolanie.

*Wiadomości zagraniczne:* Anglija: Dziennik *Times* oświadcza się przeciw ustawom zbożowym.

Francyja: Głos dziennika *Constitutionnel* z powodu ostatnich wypadków w Afryce.

*Nowiny.*

*Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Z Wiednia.

*Dodatek nadzwyczajny:* Doniesienie o czytelni.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

### — Ze Lwowa. —

J. C. K. Mość raczył na najuniżeńszą prośbę miejskiej gminy obwodowego miasta Tarnopola najwyższém postanowieniem z dnia 12. listopada 1844, wynieść najłaskawiéj to obwodowe miasto na królewskie, i kazał dla niego wydać w téj mierze przywiléj z tém najwyższém rozporządzeniem, aby wszystkie władze nad wykonywaniem tegoż przywileju czuwały. — Co w skutek dekretu wysokiéj nadwornéj kancelaryi z dnia 13. września 1845 liczba $^{29947}/_{1710}$ podaje się do powszechnéj wiadomości.

Od c. k. galicyjskiego gubernijum.
Lwów dnia 13. października 1845.

## Trzydziesty siódmy spis darów
dla dotkniętych powodzią mieszkańców galicyjskich.

U Prezydyjum c. k. Rządu krajowego złożyli:

Dekanat bełzki ze składki, do któréj się przyczynili:

| | zr. | kr. |
|---|---|---|
| Parafija uhnowska . . . . . . . . | 18 | — |
| Motyl, pleban uhnowski . . . . . | 5 | — |
| Parafija krystynopolska . . . . . . | 7 | 12 |
| Konwent OO. Bernardynów w Sokalu | 13 | 24 |
| Rząd krajowy lombardzki 425 lirów i 87 cent. | | |
| Redakcyja Gazety Lwowskiéj . . . | 1 | — |
| Magistrat tarnopolski . . . . . . | 500 | — |
| " trembowelski . . . . . | 300 | — |
| Canaval Michał, profesor z Pragi . | 10 | — |
| Rząd krajowy w Lincu ze składki . | 22 | 47 2/4 |
| " " praski " " . | 80 | 20 |
| " " w Gradcu " . | 161 | 27 1/4 |
| U c. k. Urzędu obwodowego rzeszowskiego: | | |
| Gmina Chmielnik . . . . . . . | 2 | 8 |
| Kostkiewicz, tameczny pleban . . | 4 | — |
| Dominijum Sokołów ze składki . . | 15 | 40 |
| Pleban z Radomyśla ze składki . . | 3 | — |
| Dominijum Nizko ze składki, do któréj się przyczynili: | | |
| Adamek, lekarz powiatowy . . . . | 1 | — |
| Sobolewski, c. k. komornik . . . | 1 | — |
| Koralewicz, kwijesk. radzca krym. . | — | 20 |
| Als, justycyjaryjusz . . . . . . . | 1 | 30 |
| Fiala, rządzca klucza . . . . . . | 1 | 30 |
| Buchta, lekarz straży finansowéj . | — | 20 |
| Hoffmann, skarbnik . . . . . . . | — | 30 |
| Hilchen, adjunkt przy gospodarstwie | — | 20 |
| Cicimirski, aktuaryjusz przy zarządzie | — | 40 |
| Persa, " " " . | — | 20 |
| Sikorski, aktuaryjusz przy urzędzie gospodarczym . . . . . . . | — | 20 |
| Bodnar, aktuaryjusz przy urzędzie skarbniczym . . . . . . . | — | 20 |
| Waldek, traktyjernik . . . . . . | 1 | — |
| Schnüch, nadleśniczy . . . . . . | — | 10 |
| Merta, leśniczy . . . . . . . . | — | 10 |
| Barzak, " . . . . . . . . | — | 10 |
| Szykora, " . . . . . . . . | — | 10 |
| Wojakowski . . . . . . . . . . | — | 10 |

Tudzież:

| | zł. | kr. |
|---|---|---|
| Rychlicka, właścicielka Wilczéj Woli | 2 | — |
| Ledelly, tameczny mandataryjusz | 1 | — |
| Kasper, aktuaryjusz | — | 20 |
| Zobek, „ | — | 10 |
| Libiszewski, ekonom | — | 10 |
| Kobierski, dyspozytor | — | 10 |
| Kroczyński, leśniczy | — | 10 |
| Konwent OO. Dominikanów boreckich | 4 | 44 |
| Jaszczur Tomasz, administrator parafii w Stobiernéj | 1 | — |
| Pleban głogowski ze składki | — | 44 |
| Hrabia Schaffgotsche, właściciel Chmielowa | 5 | — |
| Baron Beust, c. k. rotmistrz | 5 | — |
| Geissler, inspektor | — | 20 |
| Jetschke, skarbnik | — | 20 |
| Beer, leśniczy | — | 20 |
| Bränner Itzig Holzer | — | 12 |
| Sollmann, mandataryjusz | — | 48 |
| Nakoniec dochód z danego we wrześniu przez miłośników sztuki dramatycznéj przedstawienia teatralnego i balu w Rzeszowie | 278 | 35 |
| któryto dochód szczególnie staraniu i czynnemu udziałowi P. Felixa Zabierzewskiego, pisarza przy kasie obwodowéj, zawdzięcza się. | | |
| U c. k. Urzędu obwodowego czerniowieckiego: | | |
| Urzędnicy obwodowi, mianowicie: | | |
| Issetscheskul Jérzy, c. k. starosta | 10 | — |
| Zbyszewski Karol, c. k. wice-starosta | 5 | — |
| Syrzisty Ferdynand, c. k. komisarz | 10 | — |
| Baron Kanne Ludwik, c. k. „ | 2 | — |
| Szałowski Józef, „ „ | 2 | — |
| Biliński Konstanty „ „ | 2 | — |
| Spausta Ignacy, „ „ | 2 | — |
| Zachar Antoni, doktor medycyny i fizyk obwodowy | 26 | — |
| Marin Adolf, inżenijer obwodowy | 5 | — |
| Urban, sekretarz obwodowy | — | 20 |
| Atanasiewicz, protokolista | 1 | — |
| Palkowski, konficyjent rach. | — | 20 |
| Mescheder, kancelista | — | 40 |
| Palkiewicz, „ | — | 20 |
| Ekhardt, „ | — | 20 |
| Kapitanowicz, „ | — | 20 |
| Werdesch, „ | — | 20 |
| Michaleskul, „ | — | 20 |
| Reuss, „ | — | 20 |
| Kausler, „ | — | 20 |
| Krywald, nadkomisarz policyjny | 1 | — |
| Logotheti Ludwik, właściciel dóbr | 25 | — |
| Wartarasiewicz | 20 | — |
| Buchenthal, podpułkownik | 10 | — |

| | zł. | kr. |
|---|---|---|
| Dryszkiewicz, dzierzawca | 2 | — |
| Dominijum St. Illię ze składki, mianowicie: | | |
| Kasprzycki Józef, mandataryjusz kam. dał | 3 | — |
| Teodorowicz Teodor, dzierzawca | 8 | — |
| Winogrodzki Antoni, pisarz przy urzędzie kam. | 2 | — |
| Retzuski Jędrzéj, leśniczy kam. | 3 | — |
| Kutalek Jan, „ „ | 1 | — |
| Elsner Wojciech, „ „ | 1 | — |
| Hümler Józef, ekonom | 1 | — |
| Kosiński Łukasz, dzierzawca dziesięciny | 1 | — |
| Teodorowicz | 2 | — |
| Łukasiewicz Grzegorz, powiernik handlowy | 1 | — |
| Torosiewicz Jan, gorzelnik | 1 | — |
| Zacharyjasiewicz Mikołaj | 1 | — |
| Gmina Itzkany | 9 | 10 |
| „ Lipoweny | 2 | 20 |
| „ Mitoka | 12 | 18 |
| „ Teschoutz | 2 | — |
| „ Ipotestie | 1 | 40 |
| „ Danila | 1 | 40 |
| „ Bunińce | 2 | 32 |
| „ St. Illie | 2 | 46 |
| „ Mihoweny | 2 | 39 |
| „ Petroutz | 4 | 40 |
| Dekanat bukowiński obr. grec. kat. ze składki, mianowicie: | | |
| Maksymowicz Teodor, dziekan | 2 | — |
| Łukasiewicz Leon, kapelan miejscowy obr. gr. kat. w Zastawnéj | 1 | — |
| W cerkwi parafijalnéj czerniowieckiéj obr. gr. kat. zebrano | 8 | 2 |
| Dominijum Hliniča | 8 | 20 |
| „ Draczinec | 10 | — |
| „ Broszkowce | 1 | 48 |
| Wampach Rudolf z Czerniowiec | 1 | 40 |
| Litowanetz, kapelan garnizonowy czerniowiecki | 3 | 20 |
| Dominijum Radobestie ze składki, do któréj się przyczynili: | | |
| Gmina tameczna | 5 | 2¼ |
| Torski Jakób | — | 50 |
| Strzelecki Bazyli | — | 33 |
| Tarnowiecki Jérzy | — | 40 |
| Strzelecki Mikołaj | — | 42 |
| Wasylewski Jakób | — | 56 |
| Dziwidziński Teodor | — | 30 |
| Zajączkowski Łukasz | — | 40 |
| Hladik Szymon | — | 52 |
| Kozmycz Szczepan | — | 30 |
| Semkowicz Jakób | — | 43 |
| Rudnicki Teodor | — | 30 |

| | zr. kr. |
|---|---|
| Mazurkiewicz Paweł . . . . . . . | — 50 |
| Olejnik Semen . . . . . . . . . | — 20 |
| Sąd gminy suczawski ze składki, do której się przyczynili: | |
| Kugler, przełożony sądu gminy . . | 1 — |
| Miskoltsy, aktuaryjusz . . . . . . | 2 — |
| Proniewicz, kasyjer miejski . . . . | — 30 |
| Negrusz, utrzymujący tabulę . . . | — 30 |
| Szubert, kancelista . . . . . . . . | — 40 |
| Mastazy, sędzia policyjny . . . . | 1 — |
| Kagowski . . . . . . . . . . . . | — 20 |
| Sokolian Jan . . . . . . . . . . | — 20 |
| Sokolian Demetry . . . . . . . . | — 20 |
| Frantsek . . . . . . . . . . . . | — 48 |
| D. Gailao . . . . . . . . . . . | 3 — |
| Haugust . . . . . . . . . . . . | — 20 |
| Klauser . . . . . . . . . . . . | — 20 |
| Gorzycki R. . . . . . . . . . . | — 30 |
| Samuel N. . . . . . . . . . . . | 1 — |
| Mrazek, chirurg miejski . . . . . | — 40 |
| Beill Gustaw . . . . . . . . . . | 1 — |
| M. . . . . . . . . . . . . . | 1 — |
| Wilasek . . . . . . . . . . . . | — 20 |
| Neumann Jan . . . . . . . . . . | — 20 |

* * *

Sprostowanie.

W przeszłéj Gazecie nro. 127, na pierwszéj stronnicy, w doniesieniu Prezydyjum c. k. Rządu krajowego zaszła pomyłka, a mianowicie: ofiarowany przez Awita Wilkoszewskiego dochód roczny z propinacyi, nie czyni pięćset zr. mon. kon. lecz *sześćdziesiąt i pięć* zr. mon. kon.

## Królestwo Lombardzko-weneckie.

Z Medyjolanu d. 18. października. Jego Mość Cesarz rossyjski po bardzo spiesznéj podróży ze swoich państw, jadąc, jakeśmy już donosili, przez Kraków, Ołomuniec, Insbruk i Trient, przybył wczoraj rano wraz z swymi jeneralnymi adjutantami: hrabią Orłowem, Adlerbergiem i baronem Lieven do Medyjolanu, i wysiadł w pałacu Wicekróla. — Dostojny ten Podróżny udał się najprzód do Jéj Mości Cesarzowéj, (która przybywszy tu z Komo, bawi już od 14. b. m.), a z tamtąd, w chwili, gdy Jego Cesarzowiczowska Mość Arcyksiążę Wicekról chciał się udać do apartamentu Cesarza, uprzedził Go tenże, i oddał tak Jemu jak i najdostojniejszéj Arcyksiężnie Wicekrólowéj pierwszą wizytę. Poczém Cesarz Jego Mość w mundurze c. k. pułku huzarów, którego jest pułkownikiem i właścicielem, pojechał w towarzystwie c. k. jenerała jazdy tudzież ministra Stanu i konferencyi hrabiego Fiquelmont, i jenerała barona Rath, który Cesarzowi Jego Mości dodany jest jako podkomorzy, dla oddania niespodzianéj wizyty feldmarszałkowi hrabiemu Radetzkiemu, temu czcigodnemu weteranowi naszéj armii. — Za powrotem do pałacu, udał się dostojny Monarcha na kilka godzin do swoich apartamentów, a tymczasem gubernator Lombardyi hrabia Spaur, komenderujący jenerał hrabia Radetzki, i jenerał jazdy hrabia Wallmoden, zjechali się do dworu, gdzie około drugiéj po południu mieli zaszczyt złożyć Jego Cesarskiéj Mości swoje uszanowanie. Późniéj złożyli swą uniżoność także cała jeneralicyja i najwyższy ochmistrz Wicekróla hrabia Hardegg, który miał zaszczyt przedstawić Cesarzowi Jego Mości najwyższego ochmistrza Wicekrólowéj hrabiego Crivelli, i podkomorzych wicekrólewskiego dworu. — Potém powitał Cesarz Jego Królewiczowską Mość Wicekróla tudzież najdostojniejszych Arcyksiążąt Jego synów, ubranych w wielkim galowym mundurze. — Około pół do czwartéj udał się Cesarz pieszo do katedry, a chociaż zachowywał jak najściślejsze *incognito*, i chociaż mu towarzyszyły tylko dwie znakomite osoby, przybyło mnóstwo ludu, który przez cały dzień przed wicekrólewskim pałacem był zgromadzony, do katedry, dla nacieszenia się widokiem tego dostojnego Gościa. — Poczém wszystkie najznakomitsze osoby zgromadziły się na familijny obiad, podczas którego wojskowe bandy na zamkowym dziedzińcu przegrywały. — Dziś rano w obecności dostojnego Monarchy, który z liczną świtą wyjechał na koniu, wykonywano na wielkim placu parady, różne wojskowe popisy, a po zakończeniu tychże przeciągała cała załoga przed Cesarzem, który feldmarszałkowi, z powodu pięknéj postawy, marsowéj miny i punktualności wykonanych przez wojsko manewrów swoje zadowolenie oświadczył. Na czele jazdy był Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Ernest, a na czele batalijonu pułku piechoty Paumgarten, drugi syn Jego Cesarzewiczowskiéj Mości Wicekróla, najdostojniejszy Arcyksiążę Zygmunt. Wielka Księżna Olga wraz z Jéj Cesarzewiczowską Mością najdostojniejszą Arcyksiężną Wicekrólową i z Arcyksiążętami Leopoldem, Rajnerem i Henrykiem przypatrywała się temu wojskowemu popisowi. — Gdy dostojny Gość wrócił do zamku, pożegnali się Ich Mość Cesarz i Cesarzowa w najtkliwszy sposób z wicekrólewską familiją, a Cesarz Jego Mość nie mógł w dokładniejszy sposób okazać swego zadowolenia z powodu serdecznego przyjęcia, którego doznał, jak przez to, iż zdjął ze swoich piersi

order Ś. Jędrzeja i przypiął go do piersi Wicekróla. Jéj Mość Cesarzowa zaś doręczyła Jéj Cesarzewiczowskiéj Mości Arcyksiężnie Wicekrólowéj wysadzany brylantami order Ś. Katarzyny.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Wielka Brytanija i Irlandyja.

Gazeta *Times* zabiéra się przejść w opozycyję przeciw ustawom zbożowym, to znaczy przeciw zmiennéj skali Sir Roberta Peel. Do tabeli przychodów ostatniego kwartału, których niedobór w dochodach cłowych polega powiększéj części na zmniejszoném, w porównaniu z rokiem 1843 do 1844, wprowadzaniu zboża, dodaje ona tę uwagę: »Ta tabela wyświéca nadzwyczajnie bardzo uwagi godny i oraz bardzo niepomyślny wypadek zmiennéj skali. Okazuje się z niéj, że znaczna kwota dochodów rządowych zawisła od przypadku, który, ilekroć się wydarzy, zawsze za narodowy frasunek uważać należy. Gdy rzadszém i droższém jest zboże, a zatém gdy w mniejszéj ilości da się użyć na zapłatę od roboty a masa ludu zostaje w gorszém położeniu, wtedy rząd za powianiem wiatru sprowadza niemal za milijon zagranicznego zboża. »»Musiło być bardzo zły wiatr, który dla nikogo pomyślnie nie wieje«« — przysłowie to da się wielorako zastosować, ale przecież jestto niesłusznie wzniecać burzę dla korzyści z rozbicia okrętu. Słyszeliśmy o pewnym porcie na północy, który długo opierał się wzniesieniu morskiéj latarni na sąsiedzkim przylądku, ponieważ przez to zniknęłyby powiększéj części dla tego wybrzeża korzyści, wynikające z rozbicia okrętów. Jednakże przyjemniéj jest żyć z pomyślności niżli z nieszczęścia swoich bliźnich, owoż daleko przyjemniéj byłoby, gdyby ćwierćroczny lub roczny dochód ceł zbożowych, jeżeli mają być cła zbożowe, raczéj obfitość niżeli drożyznę zapowiadał. Ale tak, jak teraz rzeczy stoją, zły rok stanowi dobry dochód państwa, dobry zaś rok stanowi zły dochód państwa. Nieurodzaj w roku 1843 dopomógł piérwszemu ministrowi do świetnéj jego przewyżki; obfite zbiory w roku 1844, najobfitsze jakie Anglija miała, zdaje się że go nie mniéj krępują. On zmniejsza podatki, i buduje wielkie spekulacyje wzrastającéj pomyślności na tém przekonaniu, że bez trzech milijonów obejść się może. Natura jest więcéj niż dobrotliwą, a kraj więcéj niż kwitnącym. Ale czyliż przez to są już urzeczywiszczone jego obliczenia? Przeciwnie domniemana dobroć natury skrzywdziła go o trzecią część jego przewyżki. Każda dobra jesień jest osobném boskiém poselstwem, które coraz daléj odsuwa ten nieszczęsny dzień, w którym dramat, czyli raczéj farsa (*of rather the farce*) cłowéj opieki dla wiejskiego gospodarstwa w naszym kraju, katastrofą okropnego głodu się zakończy.

### Francyja.

Dziennik *Constitutionnel* utrzymuje, że pod względem zaszłych w Afryce wypadków nie może we Francyi panować jak tylko jedno zdanie, to jest, że przedewszystkiém należy się pomścić za poległe ofiary i zabezpieczyć granicę, aby się takowe nieszczęście więcéj nie ponowiło. »Uważamy to za powinność dzienników« mówi toż pismo, »by cały swój wpływ w ten cel zwróciły, i wspierały wszystko, co się tylko do wykonania tego nieodzownego aktu przyczynić może, by konieczności poświęciły niektóre różnice w zdaniach i na złośliwą radość i nieżyczliwe podszepty naszych sąsiadów odpowiedziały świetném i stanowczém zwycięztwem, że panowanie Francyi jest mocniéj ugruntowane, niż oni sądzą, i że Abd-el-Kader naszemu szczęściu równowagi trzymać nie może. Odwetować poniesioną klęskę, ukończyć niedokonane dzieło, oto jest, podług naszego zdania, wielką koniecznością téj chwili. Gdy nasi polegli wojownicy będą pomszczeni, gdy Abd-el-Kader zostanie ukaranym, wtedy wolno i bezparcyjalnie powiémy, co podług naszego zdania uczynić pozostaje. My jesteśmy przekonani, że tacy mężowie jak marszałek Bugeaud, jak panowie Lamoriciére, Bedeau i Cavaignac zdolni i godni są wypełnić włożoną na nich w teraźniejszéj chwili powinność; a polegli w Sidi-Brahim wojownicy dowiedli, jaką wartość mają nasi żołniérze. My jesteśmy przekonani, że, gdy idzie o czyn narodowy, tedy między szefem i jego towarzyszami broni, między armiją i jéj jenerałami panuje i ciągle panować będzie to wzajemne zaufanie i ta jedność i zgoda, która pomyślny skutek zapewnić może. Nasi oficerowie w Afryce mają zaszczytną misyję; dzieło wykonane jest do połowy; pozostaje tylko chwalebnie je dokończyć. Nie narażajmyż na niebezpieczeństwo, nie traćmy Algieryi tak, jak niepewny, rozdwojony i chwiejny rząd Ludwika XV. Indyje stracił. Francyja ma jenijusz podbojów, ale dotąd zbywało jéj na duchu wytrwałości i tym statku, które tylko same jedne posiadłość zabezpieczają. Anglija otrzymała nagrodę za swą wytrwałość; na czele Indyjów trzymała ona ciągle tych samych mężów; pozostawiła im wolne pole, pomimo ich błędów, których szczęściem francuzcy oficero-

wie nie naśladują; zatrzymała Clivego pomimo jego okrucieństwa, Hastingsa pomimo jego despotyzmu, krwi łaknącego dziwactwa i bezczelnego marnotrawstwa, a tak Anglija ma mocno zabezpieczone państwo tam, gdzie Francyja tylko tymczasowe panowanie wykonywała. My posiadaliśmy to państwo na chwilę, wiadomo, jakeśmy je stracili. Francyja miała w Indyjach dwóch mężów, zdolnego administratora, organizującą przebiegłą głowę, Dupleix, i zdatnego jenerała La Bourdonnais. Obaj ci mężowie położyli w Indyjach fundament na wielkie państwo. Ale w krótce wybuchła opozycyja między panami Paryża, a panami Pondiszery, to jest między mężami, którzy będąc na miejscu, wszystko zdziałali, a mężami, którzy nie chcąc o niczém słyszéć lub zawiadomić się, z gabinetu swego o wszystkiém wyrokowali. Starano się posłać do Indyjów królewskich komisarzy, dorywczych administratorów, którzy nie mając najmniejszego wyobrażenia o kraju i jego potrzebach, wnieśli wszędzie przeszkodę i nieład, i tak jeszcze bardziéj rozjątrzyli ludzi, których pojednać mieli. Nakoniec poróżniono się, poróżniono między sobą tych dwóch mężów, którzy byli stworzeni do rozumienia i poważania się nawzajem, z których jeden potrzebował drugiego, a którzy obdarzeni szlachetnym i wspaniałomyślnym charakterem łatwo byliby się porozumieli. Cóż się stało? Oto Dupleix i La Bourdonnais okryli się sławą bez pożytku; Francyja kosztem niezmiernych skarbów i rozlewu krwi odniosła zwycięztwa, które ją tylko wycieńczyły; z podbojów swoich zatrzymała tylko wawrzyny. Oto przykład, o którym nigdy zapominać nie należy, gdy we Francyi o podbiciu i kolonizowaniu Algieryi mówimy. Oby doświadczenie przeszłości weszło nam w pożytek, a Francyja niepożałuje nigdy tego, co jéj przyszłość przyniesie. Ale gdy widzimy na nowo to wieczne chwianie się rządu, które jednego dnia zrobiło pana Dupleix margrabią a drugiego dnia z urzędu go złożyło i więzieniem mu zagroziło; tę ustawiczną zmianę zdania, która raz tego samego męża aż pod niebiosy wynosiła, drugi raz wszelkie klęski mu przypisywała i zaprzeczała sławę jego sukcesów; gdy doświadczamy różnych systemów, aby w żadnym nie wytrwać; gdy zniechęcamy mężów, którzy całém sercem patryjotycznemu dziełu się poświęcają; gdy im na przemianę dajemy i odbieramy środki do czynienia dobrego; gdy ich odwołujemy w takim czasie, w którym oni nabyli dostatecznego doświadczenia aby się pożytecznymi stali; gdy siejemy ziarno niezgody tam, gdzie najściślejsza jedność panować powinna; gdy rozdzielamy i jednego naprzeciw drugiemu stawimy tych mężów, którzy spólnie nad jedném dziełem pracować powinni, tedy obawiamy się bardzo, aby nie przyznano słuszności tym, którzy jeszcze wczoraj radując się z klęski naszych żołniérzy, przepowiadali, że Francyja całkiem bezpożytecznie przeleje krew swych synów i na ziemi afrykańskiéj siły swoje zmarnuje. W tém się kryje, podług naszego zdania, daleko większe niebezpieczeństwo, niż w pojawieniu się Abd-el-Kadera, niż w powstaniu tylekrotnie zwyciężonych plemion i w owych przemijających tryjumfach przeniewierstwa. Środek naprzeciw temu z innym rządem byłby bardzo łatwy; zależy on na wytrwaniu, na mocy charakteru, a szczególniéj na dobréj zgodzie tych, którzy kierują, i tych, którzy walczą, na naczelniku i tych, którzy go wspiérają. Co do nas, my mamy sobie za powinność w teraźniejszych okolicznościach wszelkiemi siłami popiérać wszystko, co za przelaną w Sidi-Brahim krew przyrzeka spieszną i świetną zemstę a dla narodu takie zadosyć uczynienie, jakiego Francyja za swoje ofiary i zwycięztwa słusznie spodziéwać się może.

# NOWINY.

Tutejsze pismo niemieckie *Lesehlätter* donosi, iż niektórzy z najznakomitszych, najbogatszych i najwięcéj poważanych członków tutejszéj gminy izraelickiéj, utworzyli za pozwoleniem właściwych władz rządowych komitet, w który zebrawszy się, rozrzucili na siebie znaczne kwoty pieniężne, zrobili składki w całéj gminie, a to w celu, aby zakupiwszy znaczne zapasy zboża, mogli chléb i inną żywność przedawać po cenach, tanich klasom uboższym, dopóki tylko zebrane pieniądze wystarczać będą. Dobroczynne to przedsięwzięcie jest niezaprzecznie tak piękne, iż nie tylko zasługuje na słuszne ocenienie wszystkich ludzi prawych, ale nadto, życzyćby należało, aby szlachetny ten przykład znalazł naśladowców w innych częściach kraju naszego.

Pani Emilija Pohlmann Kressner, przedtém śpiéwaczka ces. nadwornego niemieckiego teatru opery w Petersburgu, teraz nauczycielka śpiewu żeńskiego przy tutejszém towarzystwie muzyczném, zrobiła nam niemałą przyjemność koncertem swoim, wykonanym dnia 27. b. m. w sali towarzystwa muzyczne-

go. Jéj głos jakkolwiek nie zbyt obszerny, jest pełen wdzięku, i rzewnéj słodyczy, celuje zaś czystością intonacyi i metodą niepospolitą. Wybór sztuk był bardzo szczęśliwy; mianowicie: *Aria alla Polacca*, „*La placida Campagna*", kompozycyi Pacittego, zrobiła wielkie wrażenie, przypominając nam sławną śpiéwaczkę Katalani, od któréj czasów nie słyszeliśmy téj prawdziwie zachwycającéj pieśni. Jakož na żądanie publiczności, pani Kressner powtórzyła ją z wielkiem zadowoleniem słuchaczów. Pan Kessler odegrał na fortepijanie trzy własne utwory muzyczne z tym wdziękiem wykonania, który cechuje wzorową grę jego; a pan Ruff w *Duecie* z opery *Cyrulik Sewilski* oddał tę piękną śpiewkę z precyzyją i łatwością sobie właściwą.

Nie jeden przechodzi zapewne kilka razy na dzień ulicą halicką mimo kościoła archikatedralnego, i ledwie dostrzeže *obraz Najświętszéj Panny z dzieciątkiem Jezus*, świežemi barwami świecący, który w tym miesiącu dopiéro na murze kościoła powstał, w miejscu dawnego, przez czas wypłowiałego obrazu. A przecież jest to dawna pamiątka grodu naszego, która w swoim czasie żywo obchodziła mieszkańców jego. W roku 1598 na pamiątkę zmarłéj siostrzenicy swojéj Katarzyny córki Jana Domagalicza Ławnika Lwowskiego, Józef Wolfowicz jeometra wymalował na drzewie *obrazek Matki Boskiéj z Panem Jezusem*, i klęczącą obok niego postacią zmarłéj dziewicy. Obrazek ten stał się celem szczególnego nabożeństwa, ludzie zbiegali się z daleka z pobożnemi modłami do téj cudownéj Orędowniczki, mnogiemi łaskami wsławionéj. R. 1645 za Arcybiskupa Grochowskiego, powstała w tém miejscu kaplica na gruncie, który miasto darowało, a przywiléj Króla Władysława IV. potwierdził. Były w téj kaplicy ołtarz i organy; odbywały się nabożeństwa, i wielki był napływ pobożnych, którzy opuszczali wielką świątynię dla skromnéj kapliczki. Tém spowodowany Arcybiskup Sierakowski w połowie wieku minionego, postarał się w Rzymie o przeniesienie obrazka sławionego do wielkiego ołtarza, gdzie się dotąd znajduje. Powstał proces z miastem, które obstawało za ulubioną kapliczką; stosy pism, mnogie księgi drukowane, butwiejące dziś spokojnie, świadczą o téj kłótni, która owoczesne umysły żywo zajmowała. Miasto przegrało w Rzymie, a przystawiona kapliczka wraz z innemi, które dawniéj przyczepione były do głównéj świątyni, została rozebraną. Na pamiątkę tylko został na murze podobny dawnemu wizerunek Matki Boskiéj, zacierający się coraz więcéj przez czas i słoty; aż dopiéro w tym roku Jp. Benedykt Kiernicki, obywatel naszego miasta, przywodząc do skutku swój od kilku już lat powzięty pobożny zamysł, obraz ten kosztem swoim z gruntu odnowić kazał, wraz z portretem Jana Domagalicza, piérwszego niegdyś fundatora kaplicy, i objaśniającym napisem; któreto dzieło wykonał Jp. Żółkiewicz, uczeń ś. p. malarza Langa.

Młody wiolonista Starzewski, bawi teraz w Wiédniu, celem dalszego wykształcenia się. Znany światu muzykalnemu Mayseder, piérwszy skrzypek orkiestry przy operze wiédeńskiéj w *Kärntnerthor*, udziela naszemu młodemu artyście nauki na skrzypcach.

Zapowiedziany na dzień dzisiejszy koncert wiolonisty Ernsta, odbędzie się dopiéro w niedzielę dnia 2. listopada.

## WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(*Z korespondencyi prywatnéj*).

*Z Wiédnia, 24. października.* Już po ś. Michale, — więc i w handlu wołowym galicyjskim zachodzi wielkie »ale«. Zapasy nasze już są wyczerpane; mało kto przybywa już z wołmi do Wiédnia, czasem tylko zabłąka się jeszcze maroder jaki. Na obudwu targach dnia 14go i 21go b. m. nie było z Galicyi więcéj jak do 1000 wołów. Cetnar płacono po 42 do 44 zr. w. w., ponieważ funt wołowiny stoi ciągle na 12 kr. m. k. — Słychać że burmistrz tutejszy p. Czapka, który niedawno wrócił z Paryża, chce jakiémś *coup de main* obalić tę wysoką cenę. Przebąkują nawet, że Krezus naszego wieku p. Rothschild ma stanąć na czele jakiegoś przedsiębierstwa, które przekupniów tutejszych i rzeźników napinających tak wysokie ceny, zmusi do złożenia broni.

## Teatr polski.

Jutro: (Po raz drugi.) *Niech jedzie na wieś*, komedyja w 3 aktach z francuzkiego.

Redaktor J. N. Kamiński — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.) (*Dodatek nadzw.*)